

Dnevnik
festivala **1**

19. april

70

EPSKO I DRAMSKO
Festival profesionalnih
pozorišta
19. do 26. aprila 2021. Vojvodine

EPSKO I DRAMSKO

Danas na programu:

PONEDELJAK, 19. april, Zrenjanin

- 17.30 h: Predstavljanje publikacije: 70 SUSRETA FESTIVALA POZORIŠTA VOJVODINE, priređivači: Dejan Penčić Poljanski i Goran Ibrajter; govore: G. Ibrajter, V. Vencel i Z. Đerić
- 18.30 h: SVEČANO OTVARANJE FESTIVALA
- 19.00 h: Peter Vajs *Gospodin Mokinpot*, režija: Ljuboslav Majera, Narodno pozorište „Toša Jovanović“, Zrenjanin

---

Reč selektora SLOBODAN SAVIĆ

U obrazloženju selekcije 69. festivala profesionalnih pozorišta Vojvodine konstatovao sam da je produkcija u profesionalnim pozorištima Vojvodine u odnosu na prošlu, ali i nekoliko prethodnih sezona prepolovljena ako govorimo o celovečernjim predstavama, a da je situacija u produkciji predstava za decu još gora. Gledano iz iste perspektive, imajući na umu produkciju predstava između dva Festivala, broj premijernih celovečernih predstava je dodatno smanjen, a broj predstava za decu je bukvalno desetkovan. Dakle, trend opadanja je nastavljen, iako imam vazda na umu da kvantitet ne proizvodi uvek i nužno kvalitet. Ali, činjenice koje iznosim su onespokojavajuće i nisu, ponavljam, posledica virusa kovid-19 niti sve oskudnijih budžeta naših pozorišta koji su, uz retke izuzetke, sramno mali. Reč je o kvantitativnom i o kvalitativnom opadanju. Otuda se bojim da je drugi virus, uz časne izuzetke koji kao da potvrđuju ovo naopako pravilo, zahvatio pozorišta u Vojvodini i Srbiji uopšte: virus bezidejnosti, repertoarske nekozistentnosti i improvizacija, odsustva koncepta i dugoročnog planiranja. Iz ovako oskudne ponude, kvantitativno i kvalitativno, ipak je moguće izdvojiti nekoliko predstava koje grade određeni tematski i estetsko-poetički korpus na nivou celokupne pozorišne produkcije u Vojvodini. Te su predstave nastale na osnovu epskih, odnosno dramskih tekstualnih predložaka i, kao takve, čine kompaktnu celinu koja se može podvesti pod odrednicu Epsko i dramsko, što je i podnaslov 70. festivala profesionalnih pozorišta Vojvodine.

Večeras: „Gospodin Mokinpot“

Reč reditelja
LJUBOSLAV MAJERA

Pa, ništa novo pod kapom nebeskom! Promenjena su samo sredstva robovlasničke oligarhije. Sofisticiranija, sveobuhvatnija, globalnija, nezajažljivija, neempatičnija, neljudskija... Pojedinci koji se u prvom trenutku pitaju „zašto se to baš meni dešava“ dolaze postepeno do pitanja „Šta se to nama dešava?“ Neki tražeći spas pristaju da budu žrtve „uravnilovke“, da budu „ingredijencija“ u želucu, koji od njih stvara bezličnu, depersonalizovanu masu „švargle“ a neki se bore za svoju individualnu egzistenciju, slobodu – apartnošću. Samim tim postaju paradoksalno zatvorenici slobode, onemogućavajući komunikaciju sa svojom okolinom, izopštenici iz „norme“ i „normalnosti“.

Došla su vremena stvaranja novih normi i normalnosti, novih vrednosnih sistema, novih formi, novih „čaura“ iz kojih će se možda u svojoj samoći, ćutnji i razmišljanjima izleći nešto novo.

A ima li nečeg novog pod kapom nebeskom?!?

JOVAN TORAČKI

Gospodin Mokinpot

Mokinpot nije lik, Mokinpot je suštinsko, filozofsko pitanje svih nas, od nastanka čoveka do današnjih dana, sa svim svojim egzistencijalnim

problemima i strahovima, koja su se vekovima tek toliko promenila da se suštinski skoro nisu ni promenila. Citiraću: „Ima već leta kako došao sam na ovaj svet, a uvek isto me muči, kao da sam klet. Ne mogu da razlikujem ni sad kao ni pre, šta je naopako, a šta ne.”

Paradoksalno je ali je tačno, da smo danas pored sveg tehnickog i tehnološkog napretka u komunikaciji ostali sve izolovaniji i udaljeniji od živih reči i direktnog kontakta, samim tim se usamljenost Mokinpotova daleko uvećala i još više aktuelizovala. Mokinpot je najtragičniji i ništa manje klasik, u njemu se gubi i izgubi svaki smisao života, postojanje i opstanak samoga čoveka.

NATAŠA ILIN

Mokinpotova žena

Lik žene koji tumačim nema ime, samo zvanje Mokinpotove žene, kao i svi ostali likovi koje gospodin Mokinpot sreće na svom putu. I kao i ostali likovi i njegova žena se surovo poigrava sa osećanjima svoga muža. Komad je toliko aktuelan da svi možemo da osetimo patnju i nepravdu i da ista pitanja sebi postavljamo

---

svakodnevno, kao i naš junak, koji ne pristaje na situaciju „nije važno“. Na žalost, borba nam se povremeno čini toliko uzaludna da pomislimo da je bolje odustati, ali nikad ne treba odustati od postavljanja pitanja i borbe za prave vrednosti, pravu stvar, istinu! Inspiraciju za sve likove, koji se u nekim trenucima, s razlogom, čine i kao utvare, aveti, na žalost, možemo naći svuda oko nas i u nama samima ponekad, jer i u svakom od nas ima...bilo u stvarnom životu blizu nas ili ukucamo...pa potražimo „negde tamo“.

VALENTIN VENCEL
predsednik Zajednice
profesionalnih pozorišta
Vojvodine

NEPOSREDNOST NAM JE **RANJENA**

Jedan od kvaliteta ovog festivala i dokaz teatarske trajnosti je i u tome da ovogodišnji festival egzistira na osnovu selekcije od pre više od godinu dana. Sve predstave, koje su selektovane, nakon pandemije dobijaju jedan novi meta sadržaj, videćemo kako sve

predstave izgledaju nakon iskušenja u kojima smo se svi našli. Zaista nismo razmišljali da bilo šta menjamo, kaže za Dnevnik festivala Valentin Vencel, predsednik Zajednice profesionalnih pozorišta Vojvodine.

-Prošla godina je donela probleme pozorištima i umetnosti, gotovo je do apsurda dovela otuđenost među ljudima. Pozorište je valjda poslednja umetnost čija je suština u neposrednom kontaktu između stvaraoca i gledaoca, a pandemija je

---

---

narušila baš osnovno tkivo neposrednosti pozorišne umetnosti. Neposrednost nam je ranjena, načeta, devastirana. I kada je pozorište u krizi, kao sada, treba da budemo svesni da smo deo nečega što toliko dugo traje i da smo neuništivi jer je pozorište vrsta ljudskog delovanja sa dugom istorijom od 3000 godina. To kažem iz razloga jer je pozorište ljudska potreba za kolektivnim doživljajem, za biti-zajedno, a pozorišna predstava je samo povod tome da ljudi budu na okupu u jednom tihom diskursu. Pozorišni osećaj i emotivni naboj je ono što gledaoci ponesu sa sobom, to je otisak zbog čega mi u pozorištu postojimo – objašnjava Vencel.

Najstarija pozorišna smotra u zemlji, koju organizuje najstarije esnafsko udruženje - Zajednica profesionalnih pozorišta Vojvodine, do sada je, prema Vencelovim rečima, 23 puta organizovana u Zrenjaninu kao gradu domaćinu.

M.Pudar

GORAN IBRAJTER : **Hiljadita predstava na otvaranju festivala**

Jedan od priređivača publikacije 70 susreta pozorišta Vojvodine je i Goran Ibrajter koji kaže da se tog posla prihvatio sa

---

---

velikim osećajem odgovornosti, uz poštovanje prema svim učesnicima.

- S druge strane, dugogodišnji prijateljski odnosi sa priređivačem monografije 55 susreta/festivala pozorišta Vojvodine, Dejanom Penčićem Poljanskim, izvor su tog osećaja odgovornosti - navodi on.

Ti, naoko, suvoparni podaci, ako se čovek i samo ovlaš u njih zagleda, kaže Ibrajter, mogu i te kako mnogo reći. Na primer, ako pogledamo popis članova žirija, videćemo da je festivalsko ocenjivanje do dvehiljaditih bilo skoro pa isključivo muška privilegija. Značajan deo monografije čine kritički zapisi o nagrađenim predstavama, do kojih je teško dolazio, jer, kritičkih tekstova za niz predstava nema, i to, kaže, govori o stanju naše pozorišne kritike, a tu su i propratni tekstovi o predstavama...

- Ako nešto treba izvesti kao osnovnu karakteristiku ovog petnaestogodišnjeg perioda, onda je to, po mom mišljenju, puna potvrda prelaska koncepta susreta na festivalski, sa podrazumevanom selekcijom. To je Festival profesionalnih pozorišta Vojvodine, na osnovu kvaliteta predstava, svrstalo u vrh naših teatarskih manifestacija“

U tom, petnaestogodišnjem periodu, dodao je, afirmisalo se nekoliko stvaralaca, sada već srednje generacije, koji su sebi obezbedili mesto među najuspešnijim učesnicima festivala, poput na primer Andraša Urbana, ili Saše Torlakovića, a ima i onih koji su ostvarenim dometima u svojim zrelim stvaralačkim godinama prekoračili granicu koja ih uvodi u red najuspešnijih učesnika kao što su Vida Ognjenović, Jovan Caran. Još jedan značajan podatak je da će predstava, koja otvori sedamdeseti Festival, biti jubilarna hiljadita.

Lj.Stupar

Sutra na programu:

UTORAK, 20. april, Sombor

- 12.00 h: Đorđe Lebović *Semper idem*, režija i dramatisacija: Gorčin Stojanović, Narodno pozorište Sombor

Lična karta Festivala

Selektor: Slobodan Savić

Žiri: Vida Ognjenović, Miodrag Tabački, Predrag Momčilović

Medijski pokrovitelj: Gomex

Partneri: Grad Zrenjanin, Pokrajinska Vlada, Ministarstvo kulture

Medijski prijatelji: list Zrenjanin, RTV Santos, portal IloveZrenjanin

Organizatori: Zajednica profesionalnih pozorišta Vojvodine i NP „Toša Jovanović“

Sve o festivalu dostupno je na sajtu i FB stranici NP „Toša Jovanović“, gde će svakodnevno biti objavljivan Dnevnik festivala.

*Impressum: novinari Ljiljana Stupar, Miroslava Pudar;
fotoreporter Jovan Njegović Drndak; prelom Nenad Dajić.
Autor plakata Sonja Vidaković Savić.*